

vereniging
eigen huis

Datum

24 januari 2024

Geachte woordvoerders energie en klimaat van de Eerste Kamer,

De Woonbond, Aedes, VNG, Vereniging Eigen Huis en de Consumentenbond hebben kennisgenomen van de nadere memorie van antwoord van 4 december 2023 over het wetsvoorstel afbouw salderingsregeling (35.594). Graag willen we daarom uw aandacht vragen voor onze aanvullende gezamenlijke punten ter voorbereiding voor de plenaire behandeling op 6 februari a.s. Een regeling die duurzame opwek van energie door consumenten stimuleert mag niet worden afgebouwd als er geen goedwerkend alternatief voor ligt.

Helaas heeft minister Jetten ons in zijn beantwoording niet kunnen overtuigen. Onze zorgen over de mogelijk afnemende toekomstige belangstelling voor zon op dak als gevolg van de afbouw van de salderingsregeling voor zowel de huur- als de koopsector blijven in stand. Hieronder gaan we nader in op de volgende punten:

- **Onvoldoende waarborg terugverdientijd van 7 jaar**
- **Veranker langjarig perspectief in de wet**
- **Voorkom afhaken huurders**
- **Beperkt handelingsperspectief voor eigen verbruik**
- **Alternatief stimuleringsbeleid noodzakelijk**

Onvoldoende waarborg terugverdientijd van 7 jaar

Vooralsnog maakt de minister zich geen zorgen over de terugverdientijd en weigert hij een garantie te geven dat zon op dak ook zonder de salderingsregeling voldoende rendabel blijft om te investeren voor huishoudens. Daarbij verwijst de minister herhaaldelijk naar de uitkomsten van de berekeningen van TNO¹ uit 2022 waarin gedateerde uitgangspunten worden gehanteerd die niet meer passen bij de huidige werkelijkheid. In de huidige markt zijn er inmiddels 5 energieleveranciers die extra terugleveringskosten in rekening brengen aan huishoudens die met zonnepanelen energie terugleveren.² Daarnaast zijn er nog veel meer energieleveranciers die op andere (minder transparante) manieren zonnepaneeleigenaren financieel benadelen ten opzichte van niet-zonnepaneeleigenaren. Voorbeelden hiervan zijn het niet verstrekken van een welkomstkorting, het niet aanbieden van vaste contracten, hogere leveringstarieven of hogere vaste kosten. Dat nadeel kan oplopen tot enkele honderden euro's per jaar³ wat een substantieel impact kan hebben op de terugverdientijd.

Recentelijk heeft Milieu Centraal doorrekeningen gemaakt waarin onder andere rekening is gehouden met het effect van de terugleveringskosten. Uit [scenario 3](#)⁴ blijkt dat de terugverdientijd als gevolg van

¹ TNO (2022). Update effect salderingsregeling op de terugverdientijd van zonnepanelen

² Vandebroek, OM Energie, Energie VanOns, Vrijopnaam en BudgetEnergie [Zonnepanelen en je energiecontract | Vereniging Eigen Huis](#)

³ [Energiecontract met zonnepanelen tot € 270,- duurder \(keuze.nl\)](#)

⁴ [Zonnepanelen: minder salderen, toch aantrekkelijk | Milieu Centraal](#)

de terugleveringskosten kan oplopen tot boven de 7 jaar. In die berekening wordt overigens verondersteld dat energieleveranciers per 2025 niet alleen de salderingsregeling maar ook de terugleveringskosten stapsgewijs zullen afbouwen. Echter, er is geen enkele garantie of borging dat leveranciers dat ook daadwerkelijk zullen doen. Blijven deze terugleveringskosten en de andere vormen van financiële benadeling van huishoudens met zonnepanelen ook in 2025 in stand, is het evident dat de terugverdientijd verder zal oplopen.

De door de minister geboden oplossing om over te stappen naar een andere leverancier, die deze vormen van benadeling niet kent, wordt steeds minder realistisch. Ook de ACM weet zich geen raad met de ontwikkelingen en is helaas nog niet in staat om de redelijkheid van de terugleveringskosten op leveranciersniveau te beoordelen. De minister geeft aan dat pas wanneer het wetsvoorstel is aangenomen er regels worden opgesteld voor de berekening van jaarlijkse terugleverkosten.⁵ Echter zonder dergelijke regels bepaalt niet de minister, maar de energieleverancier of (nieuwe) zonnepanelen voor bewoners aantrekkelijk zijn. Daarom moet de minister eerst dit gat in de regelgeving dichten, voordat er gesproken kan worden over een eventuele afbouw van de salderingsregeling.

Veranker langjarig perspectief in de wet

Ondanks onze wens een duidelijk en langjarig perspectief te bieden voor zon op dak, ziet minister Jetten geen aanleiding de 80% minimum terugleververgoeding langer vast te leggen voor de periode na 2026. Na 2026 zal toezichthouder ACM tweejaarlijks adviseren over de redelijke vergoeding. De minister zal ook zelf tussentijds rekening houden met ontwikkelingen op de markt.

Wij maken ons zorgen over wat er gebeurt als de wettelijke bescherming komt te vervallen in de periode na 2026. De hoogte van de terugleververgoeding, de terugleveringskosten en de financiële benadeling van zonnepaneeleigenaren zijn essentiële factoren en hebben impact op de terugverdientijd. Het brengt risico's met zich mee als duidelijke regelgeving ontbreekt en de overheid reactief moet optreden. De huidige wildgroei aan maatregelen die energieleveranciers treffen ten nadele van zonnepaneeleigenaren illustreert wat er kan gebeuren als duidelijke spelregels ontbreken en het aan de markt zelf wordt overgelaten.

De minister geeft aan dat ook tijdens de afbouw van de salderingsregeling leveranciers alleen terugleveringskosten in rekening mogen brengen zolang de vergoeding voor de teruggeleverde energie per saldo niet onder de 80% van het kale leveringstarief komt.⁶ Deze bescherming geldt echter alleen voor de jaren 2025 en 2026. Dit voorkomt niet dat leveranciers overstappen op andere vormen van benadeling (geen energiecontract, hogere vaste kosten en/of tarieven, geen cashback / bonussen). Het is onduidelijk hoe de minister gaat regelen dat de 80% terugleververgoeding effectief in stand blijft. En of hierbij ook rekening gehouden wordt met de minder transparante vormen van financiële benadeling van zonnepaneeleigenaren door energieleveranciers?

Voorkom afhaken huurders

Verhuurders en huurders kunnen de opbrengsten van zonnepanelen delen. Zo kan de verhuurder een deel van de investering terugverdienen. Dankzij de salderingsregeling kunnen verhuurders een aantrekkelijk aanbod doen aan huurders. Dat verdwijnt wanneer deze wordt afgebouwd en vertraagt de uitrol van zonnepanelen op huurwoningen. De investering in panelen moet dan worden afgewogen tegen andere ingrepen of onderhoud aan de woning. Een investeringssubsidie verhelpt dat. De 100 miljoen die minister Jetten heeft toegezegd, dicht het gat tussen de koop- en huursector niet. 100 miljoen is goed voor zo'n 30.000 – 40.000 installaties, maar als we het gat willen dichten moeten er nog 1,1 miljoen huurwoningen van zonnepanelen worden voorzien.

---

⁵ Vraag en antwoord 37 [Nadere memorie van antwoord](#)

⁶ Vraag en antwoord 37 [Nadere memorie van antwoord](#)

Verder hebben wij het nodige op te merken over het onderzoek van Fakton.⁷ De gehanteerde uitgangspunten zijn niet altijd even representatief. Daarnaast is het nog onduidelijk hoe de minister de volgende issues in de huursector gaat oplossen:

- Voor bestaande installaties hebben huurders met zonnepanelen langlopende servicekosten-overeenkomsten afgesloten voor vaste vergoedingen per maand. Die lasten dalen niet, maar opbrengst wel.
- Dit probleem is extra groot bij Nul-Op-de-Meter-huurwoningen met een Energieprestatievergoeding (EPV). Deze regeling is bedoeld om een vergaande verduurzaming van de sociale huurwoningen te bevorderen, maar deze is voor de woonlasten van de huurders sterk afhankelijk van de salderingsregeling.

Beperkt handelingsperspectief voor eigen verbruik van zelfopgewekte energie

Wij erkennen het belang van directe verbruik van zelf opgewekte energie. Maar wij herkennen ons niet in de optimistische gedragsverandering die de minister verwacht teweeg te brengen met de afbouw van de salderingsregeling⁸ die niet gebaseerd is op enig onderzoek. Het handelingsperspectief voor huishoudens is volgens ons nog te beperkt en de te behalen winst wordt overschat. Het aan- of afschakelen van slimme elektrische apparaten, op basis van stroomaanbod of actuele marktprijzen staat nog in de kinderschoenen. Er wordt op het moment mee geëxperimenteerd en is absoluut nog niet aan de orde van de dag bij huishoudens. Ook is het niet reëel te verwachten dat dat in 2025 al het geval zal zijn. Daarnaast constateert de minister zelf dat opslag op de korte termijn geen realistische oplossing biedt. Elektrische auto's zijn erg duur in aanschaf en thuisbatterijen worden volgens onderzoeksbureau CE Delft zeker de komende 15 jaar niet rendabel en zal het afschaffen van de salderingsregeling niet bijdragen aan de rentabiliteit van de thuisbatterij.⁹ En dat zeker niet als ook nog eens de seizoen verschillen in opbrengst van zon-PV in ogenschouw wordt genomen en die niet met deze opslagsystemen zijn te overbruggen maar waarvoor meer structurele en innovatieve systeemveranderingen nodig zullen zijn zoals energiedelen en lokale flexibiliteit om bij te dragen aan systeembalans.

Alternatief stimuleringsbeleid

Tot slot benadrukken wij graag dat wij het behoud van de salderingsregeling niet zien als doel an sich, maar als een belangrijk middel om de toekomstige belangstelling te borgen zolang alternatief stimuleringsbeleid ontbreekt. Afbouwen van de salderingsregeling kan alleen worden overwogen als het alternatief voldoende zekerheid en vertrouwen wekt dat huurders en woningeigenaren met een kleine portemonnee ook nog kunnen investeren in zonnepanelen. Het is hoog tijd dat de regering consumenten beter gaat beschermen en duidelijke regels maakt. Een duidelijke langetermijnvisie, waarin de huidige en toekomstige business case voor zonnepanelen op daken wordt geborgd en die aansluit op de huidige en toekomstige marktomstandigheden, is daarbij gewenst. Wij doen u en de minister dan ook graag een handreiking om daarover in gesprek te gaan.

Voor vragen kunt u met mij of de andere betrokken organisaties in de cc altijd contact opnemen.

Met vriendelijke groet, ook namens VNG, Aedes, Woonbond, en Consumentenbond

Cindy Kremer
Algemeen directeur Vereniging Eigen Huis

---

⁷ Fakton, "[De effecten van het wetsvoorstel 'Afbouw salderingsregeling kleinverbruikers' voor de huursector](#)", 5 juli 2023

⁸ Vraag en antwoord 36 [Nadere memorie van antwoord](#)

⁹ CE Delft, "[Thuisbatterijen in de energietransitie](#)", oktober 2023